

۱ ۳ ۳. ۱ ۶

صاحب و مدیر مسئول : ع . اشرف ادریس

207-28 sub

اجتماعی

قائیان یارہ لریمن

سیاسیات و احتراصات مجادلاتی آفاق وطنده کیتدکجه دها زیادہ کثیف ، دها زیادہ مظالم سحابہ لری تولید ایدہ جک برحال آلیور . باغری یانیق ، سینہ سی خنجر زدہ بدبخت وطنک قیدسزا اولاد لری موجودیت ملیہ یی کہ میرن ، مادر وطنی ہر کون دها سریع ، دها هول انکیز خطوہ لرلہ عدم دیارینہ تقریب ایدن خستہ لقلری ؛ بی فتوریٰ معادہ ایلہ قارشیا لریور ، مزمن برحالہ کلنجہ یہ قدر تداوی ایتک لزومنی حس ایتبور ، ایتک ایستہ میور !

صانک ہر کس بوتون غیرتی ، بوتون عزمنی خستہ لغک دها وخیم بردورہ یہ کیرمہ سنہ ، دها مدہش ، صفحہ لری کچر مہ سنہ حصر ایتش ! یالکیز ؛ نہوت ، یالکیز بونک ایچون چالیشیور !.. عصر لر جہ قایغوسز اولاد لری نیک دوشونجہ سز حرکت لرندن تولد ایدن مصائب آلتندہ ایکلہ یں ، تندباد احتراصلری اوغرندہ زدہ لہرک جانخراش واولالرلہ بیہودہ برہ صیزلانان وطن ، بوکونکی نسلدن دہ عینی لاقیدی ایلہ می معاملہ کورہ جکدر ؟

سمای وطن علم یرینہ جہالت ، فعالیت یرینہ عطالت بولوطلریلہ استیلا ایدلریکی اوزون دور لردنبری شمس سعادت بوبدبخت اقلیمہ اک سونوک شعاعاتی بیلہ ایثار ایدہ مہ مشدر . علم یوقسولانی ، سفالت و عطالت بوللوغی بومملکتی ییقیجی صدمہ لر ، انصاف سز خنجر لرلہ پارچہ لامتش ، قوہ زندکیسنی ، منابع حیاتیہ سنی قوروتمش ، اجہزہ فعالہ سنی آرتق ایضای وظیفہ ایدہ میہ جک برحالہ کتیرمش ، بنیہ سنی عمومی براہزال وبی تابیہ دوچار ایلش در .

وطن رخارقہ الہی اولہرق یاشایور . بوکونک متفکر لری عجبا خستہ نفس واپسینی ویردیکی زمانمی اویانہ جقلر ، توارث ایتدکلری لاقیدیدن قورتیامق ایچون بویلہ فجیع برزمانی بکلہ یہ جکلردر ؟ ! بوکون آناطولیہ سیاحت ایتک ، اورادہ کی بیچارہ کویلیلرک طرز حیاتی یقیندن کورمک ، صورت معیشت لری ، امراض روحیہ و بدنیہ لری تدقیق ایتک ... زحمتی اختیار ایدہ جک حاذق برمدقق ، ظن ایتک کہ منشرح و مسترخ برقلب ایلہ آتیدن امیدوار اولہرق عودت ایدہ بیلسون !

ہر ساعت کورہ جکی فجیعہ نما لو حہ لر قارشوسندہ یورہ کندہ التیام ناپذیر جریجہ لر ، ابدیاً پایدار اولہ جق یارہ لر آچیلہ دن دونک ممکن اولسون !

وقتیلہ کریز ، توانا و بوتون معناسیلہ دینج بر عرق یتیشدیرن آناطولی بوکون باشند باشہ یوصونلی بر خرابہ زار ، میقرویلی بر خستہ خانہ حالہ کلش !

عرق بوتون بوتون بوزولش ، قولی بوکولمز ، باصہ دینی یری

بیلہ قارداش قانی ایچمکدن بیقما دق ، اوصانما دق . نہ امرلر ، نہ نہیلر ، نہ تاریخی عبرت لری احتراصات شخصیہ و سیاسیہ مزی تسکین ایدہ مہ مش . ہر دورہ ، ہر دیارہ اجانبک پای حقارتی آلتندہ ازلدیکمزک علتی بنیان مرصوص کی یکوجود اولما سزہ دائر اولان اخطارات مکررہ یہ اتباع ایتہمک اولدینگی بیلوب طورورکن ینہ ہب یکدیگر مزک حرمتی ہتک ایتش طور مشر . بزم بو حائلز مہبط وحی اولان اورسول ذیشانک ذاتاً معلومی اولدینی ایچون آخر زمان فتنہ لرندن بزی چو قجہ تحذیر بو یور مشلر ، صوک نفس مبارکلری حقہ تسلیم بو یودقلری آنہ قدر امت آرسندہ تحذیر ایدہ جک شقاق و مجادلہ نک مضراتی بیان ایتمکدن واز کچمہ مشلر حتی بخاری ایلہ مسلمک روایتہ کورہ حجة الوداعدہ بیلہ جریر بن عبداللہ البجلیہ جماعت اصحابی صوصدورمق ایچون امر ویردکدن صوکرہ :

لَا تَرْجِعُوا بَعْدِي كُفَّارًا يَضْرِبُ بَعْضُكُم رِقَابَ بَعْضٍ

بو یور مشلردر کہ « بنندن صوکرہ کافر اولوب دہ بربریکزک بونی اورمغہ قالقشمیکز » دیمکدر . نہ آجینہ جق حال ، نہ یتیمز توکنمز غفلتدر کہ دارالاسلام اولان یرلر ہب یوزدن دارالکفر اولدی ، ہر یردہ مسلمانلری اسرائیل حقندہ وارد اولان (ضربت علیہم الذلۃ والمسکنة) آیت کیرمہ سنہ ماصدق اولدی ، صوک التجاکاہ اسلامدہ بیلہ یالکیز راحت و حضور منر دکل وارلغمز بیلہ منسلب اولدی دہ بزینہ حالا بربرمزی بو غمقندن ، یکدیگر مزک قانی ایلہ ، عرض و ناموسی ایلہ تشفی ایتمکدن واز کچہ میورز !

آرتق کوزلر مزک چاققلری سیلوب بو کرانخواب غفلتدن اویانہ نک زمانی کلش ، چوقدن بری کچمہ مشدر بیلہ . بوقنا خویلردن واز کچوب اوامر دینیہ مزک بیکدہ برینہ اولسون اتباع ایدہ لم . تألیف قلوبہ ، تعاون و تناصرہ ، مسلمینک مالئہ ، جانہ ، عرضہ حرمت ایتکہ آلیشہ لم . حتی معاوتی یالکیز مظلوملرہ دکل ، ظالملرہ بیلہ تشمیل ایدہ لم . بخاریدہ ، ترمزیدہ ، مسند امام احمددہ وارد اولان آتیدہ کی حدیث شریف ایلہ عمل ایدہ لم :

« انصر اخاك ظالماً، او مظلوماً. قيل: كيف انصر »

ظالماً ؟ قال : تحجزه عن الظلم فان ذلك نصره

رسول اکرم صلی اللہ علیہ وسلم افندمز : « قارداشکے ایستہ ظالم اولسون ایستہ مظلوم اولسون یاردیم ایت . » بو یور مشلر . بری : « یارسول اللہ ظالم اولدینی حالہ اوکا ناصل یاردیم ایدہ می ؟ » دیہ صورنجہ « اونی ظلمدن منع ایدرسک . اوکا یاردیم بویلہ اولور » جوابی ویرمشدر .

احمد نعیم

تیره تیر، قوی و صاعلام بر عنصر یرینه جانسز، چه لیسز، خسته لقلی،
فرنگیلی، صیتمه لی بر سوری سیسقه آلائی ویا متحرک بر بیغن
جانلی جنازه لر قائم اولمش!

واسع آناتولی اراضیسنک خداداد توه انباتیه سی بیله آراتی
اسکی قدرت فیاضانه سنی غائب ایتمش، ایشله نه دن، نه میله نه میله،
منابع غذاییه سی کاملاً قورومش. منبت وادیر بر چور اقلغه،
محصولدار تارلار بر دیکه لکه، زمردین چنلکار مرزغی بر سازاغه
تحول ایتمش! باغیر، باغیر کاملاً بوزولمش، و قتیله اورالک معمر
اولدقلرینی بیلدیرن آثار قدیمه دن باشقه هیچ بر شی قالماش. اوزاق
زمانلردنبری حکمران اولان اداره سزک یوزندن سسته لرجه غربت
دیارلرنده، یمن چوللرنده، روم ایلی بالقانلرنده، عراق بادیه لرنده،
کوردستان اووالرنده طولاشه رق، سورینه رک چورون وجودلر،
منابع زندگیلری قورودقدن، قارداشلرندن پک، چوغنی اودیارلرک
یوصونلی طور اقلری آلتیه کومدکن صوکره دونه بیلورلردی.

بوعیل وباریم قیدلر، چو کوك طاوانلی، ییغیق دیوارلی قله لرنده
یوصونلی وچامورلی اینلرنده صیزلایه رق کندیلر بکله یین عائله لرینه
قاوشویورلردی. یوقسوللق، آجلق، سفالت، ظلم، خسته لق کبی
خائن سبیلره چورون قادیلرله پریشان وکوتوروم بر حالده یوردینه
دوین بو اسکلتلرک محصول حیاتلری نه اوله بیلوردی؟

شمدی صوراریز؟ سوق قدرله میدان فلا کته سقوط ایدن بو
طالع زده نسلده یاشامق، یاشایه بیلیمک استعدادی بولنه بیلورم؟
بونلر حیاته دکل، برمدت سوروندکن صوکره اته نامزد دکلیر؟
ایمان ایده لم که: نسل انقراضه طوغری سوروکه نیور. بلکه ده
قوشیور. بو کونک وجدانلی متفکرلری یارین حضور تاریخده بو
سرعتک تعدیلنه اولسون شتاب ایتدکاری جهته اتهام اولونیه جقلدی؟
یارب! بو نه درین اویقو! خواب کران عطالندن، لاقیایدن
بزی صور اسرافیلیم اویاندیره جق؟ یوقسه، استیلا اردولرینک
سامعه خراش بوریلریمی؟!.....

مادر وطنی دوشونمک، یاره سندن آقان قانلری دیندیرک،
سینه سنی پارچه لایان خنجرلری چیقارمق، جریحه لرینی ص-ارمق
اولدلرینه توجه ایدن الک مقدس بروطفه دکلیر؟

شخصی احتراصلر آرقه سسند مست و مسحور قوشانلر، شبهه
یوق که برکون پک مدهش برمانه یه چاربه رق نه زیله جکلردر. نه چاره که
کندیلریله برابر فلک زده وطن ده آیاقلر آلتنده قاله جق!...

نهوت، عرق انهزاله، انقراضه دوشمش! آناتولی باشدن
باشقه قارا کلق، خشیت انکیز بر خسته خانه حالنه کلش! نور امید
کبی شعله معرفت ده بو بدبخت اقلیمده صانکه ابدیاً سونمش!

بوکافارشی وطنک اولدلری بوفلا کتلری، بو آجیقلی منزله لری
کورمه مک، ایشتمه مک ایچون کوزلرینی قاپامشلر، قولقلرینی
طبقه مشلر، هوای نوشین های وهوی ایچنده اویوشمش قالمش.

وراثت قانونی، نهوت، بزی که میرن، قانغزی جولاندن،
دماغغزی طیراندن آلی قویان بومدهش ومؤثر قانون؛ کنجلی ده
اختیارلره، احفادی ده اجداده بکنزه تیور، بکنزتمکه چالیشیور.
اونلرده بابالری، دمه لری کبی لاقیدی وعطالت چوقورلرینه
سوروکه نیورلر.

اونلرده جدلری کبی استقبالی دوشونمک، کورمک، کورمه
چالیشمق ایسته میورلر.

الک بارز حقیقتلره، الک قورقونج اضمه محلال علامتلینه قارشی
اونلرده کندیلرندن اول کچن وبوتون بوفلا کتلری حاضر لایان
آتاری کبی (آدم سنده!...) دیکه اکتفا ایدیورلر.

زواللی وطن؛ عجبا سنی جانیه، ایمانیله سه وه جک اولدلرک
یتیمیه جکمی!...

اسیر ملتیر، جاهل قوملر، انقراضه سوروکه نن عرقلر نصل
قورتلشلر، نصل قورتاراشلر! بورالری دوشونمک، بو کونک متفکر
وطن برورلرینه توجه ایتزمی؟

چاره تداوی و قتیله آرانلرزه، خسته لق مزمن ومه لک بر دوره یه
کیردیک، وطن چو ککه، ملت نه زیلکه باشلادینی زمان کوستریله جک
تلاشلر، قوپاریله جق واوللر هیچ بر فائده تأمین ایده مز.

دون بزدن جاهل و بزم چوبانلریمز، بزم محکوملریمز اولان،
فقط، بوکون بزه علملریله، ترقیلریله، منتظم اداره لریله بحق جاقه
صانان، بزی نه زمکه یلته نن بر آووج بلغارلردن اولسون عبرت
آلمیه جقمی بز!...

بلغارلری قورتاران، ترقی وتمدالی یه سوق ایدن نوار دماغلر،
پولاد بازولر عجبا نصل دوشونمشلر، نه یولده چالیشمشلر، نه کبی
تدبیرلره محکوم وسفیل بر قومی حاکم ومسعود بر درجه یه چیقارمشلر!...
روح ترقی سینئه ملتدن طوغمه لیدر. ملت ده بوروحی یتشدیره جک
صورتده تربیه ایدملیدر.

برملتلی دوشدیک کرباددن قورتاره جق زنده دماغلر، عینی غایبه یی،
عینی ایده آلی تعقیب ایتمک، قوی بر ایمان، لایتزلزل بر قناعتله،
غرض سز، عوض سز، چالیشمق، اوغراشمق ایچون توحید مساعی
ایدلر، رهگذار فعالیتلرینه تصادف ایدن حائلر، مانع لر پای عزم
و ثباتلرینی صارصه مز، صارصه جق قدر متانت سز بوله مزسه که
بوده غیر مشروع وشخصی هیچ برامنیسه بسله مک، هرتورلو سیاسی
احتراصلردن آزاده قالمق سایه سنده میسر اولور- امین اوللی که بویله
برهیئت اوبدبخت ملت قورباریر، قورتاره بیلیر.

بلغارلری تخلیص ایدلر، رهگذار غیرتلینه واسع بر ساحة
فعالیت آچانلر بوکبی هیئت تنویریه لردر.

هیچ بر زمان، هیچ بر مملکتده حکومتلر بو آغیر وظیفه یی تمامیه
یوکنه مه مشلردر. اساساده یوکنه مزلر.

حکومتلر، خلقه وبویولده طویلانان هیئتله یالکیز رهبرلک

طویغورل جیقمالی هپ عینی قالبدن ؛ یعنی
اجتماعی ، ادبی ، حاصلی هر مسئلهده
غربی تقلید ایده مزسهك : نه دیسهك بهوده .
برده دین قیدینی قالدیرمالی آرتق ، زیرا
بوتون اسباب ترقیمزه مانع اوبلا ؛

باقلم شیمدی نه مرکزده عوامك حسی ؟
شبهه یوقدرکه تمامیه بوفکرک عکسی :
کوردنك نه یسه اونك حکمنه منقاد اوله رق ،
غربك افکارینی ، آتارینی دشمن طانیق ؛
یکیلک نامنه وحی اینسه قبول ایله مه مک ؛
شویله طورسون او تجددکه طیشاردن کله جک ،
کندی ملیتک قلب محیطنده طوفان
یرلی ، هم حقلی تجددلره حتی عدوان ...
مشترک حسی بودر ایشته عوامك سزده .

متفکرلریکنز طوتدینی یا کلیش ایزده
اوله صابیلاندی که : آلدیرمادی هیچ باشقه سنه !
هیچ او کیتسینده دونوب باقایه رق آرقه سنه ،
ناسک افکاری- که افکار عمومیه اودر -
کیتسین کندی یولدن .. بونصل قابل اولور ؟
آجیلوب بویله جه آرتیق ایکی حزبك آره سی ،
پک طبیعی اوله رق کلدی نزاعك صره سی .
ییلدیریملر کی ایندکجه « بین » دن شدت ،
بریانارطاغ کی فیشقیردی « یورک » دن نفرت !
اوله مدهش که خصومت : متفکر طبقه
هرنه سویلر سه فنا کلمده آرتیق خلقه ؛
هم اونك عکسنی یایمق ابدی معنادی .
بر فلاکت بوکیدیش .. لکن ایشک بربادی :
متفکر کچینلرده کی طاشقینلقدن
کلدی افکار عمومیه مهلاک برطن :
« بوفسادك باشی هپ فن اوقومقدر . » دیدیلر ؛
اونی محو ایتمیه قالدیشدیلر آرتق بوسفر .
نه یه علمك آدی یوق قوسقوجه ملتده بو کون ؟
چونکه افکار عمومیه علیهنده بوتون ؛
چونکه یرلشمک ایچین کزدیکی یرلرده فنون ،
اوکجه غایتله بویوک حرمت آرار ، صومکره سکون .
عصر حاضرده کچن فلره صاحب دینه جک
بر آدام وارمی یتیشمش ایچکزدن ، برتک ؛
متفکر طانیلان اوچ کشینک قیمتی ده ،

ایده رك ، اونلرك مساعیلرینی تسهیل ، ایجساب ایدن معاوتی دریغ
ایتملر سه وظیفه لرینی ایفا ایتش اولورلر .

جهان بشریتك اك مترقی ملتلی اولان انكلیزلر ، فرانسزلر ،
اسوجلیلر ، بلچیکا واسویچره لیلر بیله آلآن بوکی هیئتلردن مستغنی
اوله مه مشلردر .

اساساً بومسعود مملکتلرده هر تورلو تشبئات نافع و تنویریه
حکومتلردن زیاده افراد ملتدن متشکل فرد بیغینلر طرفندن اجرا
ایدیلر . منور وزنده دماغلی فردلرك محصله اشترکی کتله یی امین
ومشر ساحلره سوق ایدر ، خارقه نما موفقیتلر کوسته ریر .

هیئت تنویریه لره اك زیاده احتیاجی اولان بر اقلیم وارسه اوده
بزم مملکتتمزددر . هیئات که ، بوکی نافع تشبئاتلره اك آز جلوه کاه اولان
محلده ینه بزم طالعسر وطنمزددر .

قانع اوله لم که : عرق انزاله دوشمش ، انقراضه یو وارلانیور .
وطنك حیتلی و متفکر اولادلری بولا قیدیدن صیریلزلر سه وجدانی
مسئولیتدن ، تاریخی محکومیتدن عجباً فصل قورتیله جقلردر ؟ ...

م . شمس الدین

الکبسات

سلیمانیه کرسیدسنده

بیراقیک ماتمی ، یا هو ! بیراقیک فریادی ..
آغلامق فائده ویرسه یدی ، بابام قالقاردی !
هم نهدن یاسه کلوب ایکلیه لم ، صیرلایه لم ؟
دردیکز نه یسه دوکک اورته یه ، بر آ کلایه لم .
سزده ارباب تفکرله عوامك آره سی
پک آچیق .. ایشته بودر نیجه وجودك یاره سی .
ملتک بینی صایار سه ق متفکر قسمی ؛
بیلمه مز لازم اولور خلق ده البت جسمی .
بر جماعت که دماغنده دونن حسیات
جسمنك کیله براولماز ، طورور آهنگ حیات ،
فلجک اعراضی کوسترمه یه باشلار اعضا ؛
بویله برینه ایچون عاقبت البته فنا .
متفکر کچینلر نه دیور سزده ، باقیك :
« مدیتده تعالیسی عموماً شرقک ،
یالکیز بریولی تعقیب ایدرک قابلدیر ؛
باشقه یوللرده سلامت آرایان خافلدر :
باقه زق هانکی زمیندن یورومش اوروپالی ،
عینی ایزدن کیدرک خارجه هیچ جیقمالی .
غربك افکارینی مال ایتلی شرقک بینی ؛